

1.Dönem Tekrar 2

1.

Avrupalı devletler, Kırım Savaşı sırasında Tanzimat Fermanı'nın yeterli olmadığını söyleyerek Osmanlı İmparatorluğu'na ülkesindeki gayrimüslimlere yeni haklar verilmesi için sürekli baskı yaptılar. Paris Antlaşması'ndan önce barış şartlarını belirlemek için Viyana'da toplanan konferansta gayrimüslimlere yeni haklar verilmesi ve bu durumun Avrupa devletlerinin teminatı altına alınması için antlaşmaya ilave edilmesi üzerinde duruldu. Osmanlı İmparatorluğu bunu kabul etmedi. Fakat baskılar sonucu, Fransa'nın tavsiyesi ile cizye vergisini kaldıracağını, gayrimüslimlerin orduda ve idari görevlerde yer alabileceklerini, kiliselerini inşa ve tamir edebileceklerini ilan etti. Bu duruma en büyük tepki ise askerlik yapmak istemeyen gayrimüslimlerden geldi. Yeniden toplanan Viyana Konferansı'nda, Müslüman olmayan Osmanlı tebaasına verilen imtiyazların genişletilmesi ve barış antlaşmasından önce Islahat Fermanı'nın ilân edilmesi kararlaştırıldı.

Parçada verilen bilgilere bakılarak,

- I. Osmanlı Devleti iç işlerine müdahale edilmesine ilk başlarda karşı çıkmıştır.
- II. Avrupalı devletlerin baskıları sonucunda Osmanlı Devleti azınlıklara taviz vermiştir.
- III. Gayrimüslimlere verilen tavizler yenilerini ortaya çıkartmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

2.

Bir aralık konu İstiklâl Savaşı'na geldi. Dikkat ettim, binbaşılar dâhil her komutanın hangi birliği komuta ettiğini, nerede bulunduğunu -bir gün önce olmuş gibi- hatırlıyordu. O savaş ki araç gereç, personel kıtlığı bugün güç tasavvur edilirdi. Tümenlere binbaşılar, kolordulara yarbaylar komuta ediyordu! Fakat bu kadro canını dişine takmış bir ekipti. Var olmak ya da olmamak bu savaşın sonucuna bağlıydı. 30 Ağustos bu hâletiruhiyenin eseri idi. Böyle bir dramı, hem yazarı hem de başaktörünün ağzından dinlemek müstesna bir mutluluktur. O anılar Ata'yı coşturdukça coşturuyordu. Anlatmalarında abartma yoktu. Ama bu anlatış öylesine canlı öylesine plastikti ki, hepimiz heyecandan heyecana sürükleniyorduk. Anlatışlarını şöyle bağladı:
İşte büyük zafer böyle ortak bir eserdir. Şerefler de ortaktır... Bu arada Atatürk bir duraklama yaptı. Sonra içine dönük, âdeta kendisiyle konuşur gibi ilave etti:
Ama yenilseydik sorumluluk ortak olmayacak yalnız bana ait olacaktı.
Bu belagat karşısında gözyaşımı tutamadım. Tarihin, zaferleri kendine mal eden, yenilgileri ise maiyetine yükleyen sahte kahramanlarını hatırladım.

Ord. Prof. Sadi İrmak, Atatürk'ten Anılar, 1978

Bu metne bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. alçakgönüllü,
- II. açık sözlü,
- III. idealist

kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I, II ve III

3. Halide Edip Adıvar'ın Ateşten Gömlek romanı, Milli Mücadele döneminde Türk insanının milli duygularla büyük bir inanç, fedakârlık ve çalışmayla, içinde bulundukları olumsuz koşullara ve insanlara aldırmadan, büyük dev-
letler karşısında kazanmış olduğu destansı zaferin simgesidir.

Buna göre Halide Edip Adıvar'ın, Ateşten Gömlek romanı ile,

- I. Gelecek nesillerde millî kimlik bilinci oluşturmak
- II. Yapılacak inkılaplar için uygun ortam hazırlamak
- III. Türk milletinin kazanmış olduğu zaferi gelecek kuşaklara aktarmak

düşüncelerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve III C) II ve III D) I, II ve III

4. I. Dünya Savaşı'nın özel nedenlerinden bazıları şunlardır:

Fransa'nın Sedan Savaşı'nda, Almanya'ya kaptırdığı kömür yatakları açısından zengin olan Alsace Lorraine'i geri almak istemesi

Rusya'nın Balkanlar'daki bütün Slavları kendi idaresinde birleştirme isteği (Panislavizm politikası) ve sıcak denizlere ulaşma amacı

Avusturya-Macaristan'ın kendisi için tehlike olarak gördüğü Sırbistan'ı ortadan kaldırıp Doğu'ya doğru genişlemek ve Rusya'yı Balkanlar'dan uzaklaştırmak istemesi

Almanya ve İtalya'nın siyasi birliklerini tamamlaması ve sömürgecilik rekabetine katılma-
ları

Bu bilgilere göre I. Dünya Savaşı'nın çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Avrupa'da yaşanan mezhep çatışmaları
- B) Milletlerin çok uluslu devlet kurma düşünceleri
- C) Devletler arasında ortaya çıkan siyasi ve ekonomik rekabet
- D) Balkan devletleri arasında gerçekleşen şiddet ve terör olayları

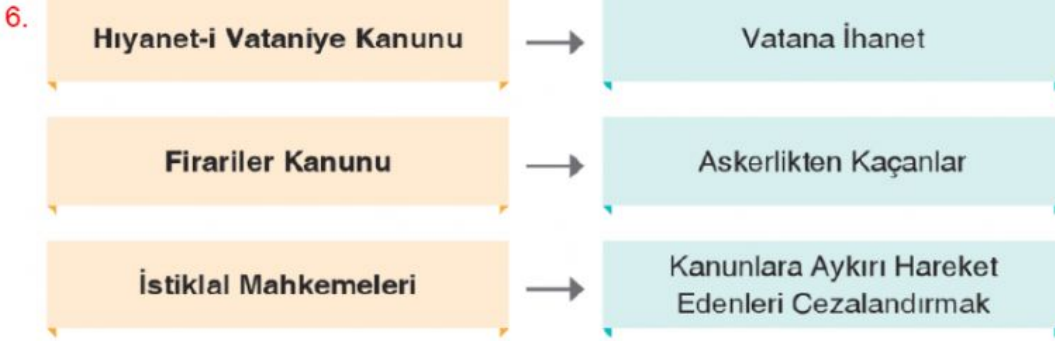
5. Mustafa Kemal, Mondros Ateşkes Anlaşması imzalandığı sırada Suriye Cephesi'nde Yıldırım Orduları Grup Komutanlığı görevindeydi. Bu görevi sırasında Osmanlı yönetimini uyararak İngilizlerin isteklerine boyun eğilmemesini istedi. Ateşkes hükümlerince ordusu terhis edilince 13 Kasım 1918'de İstanbul'a geldi. O gün İtilaf Devletleri donanmaları da İstanbul limanlarına demirlemişti. Bu durum karşısında, Türk milletinin esareti kabul etmeyeceğini bildiği için "Geldikleri gibi giderler." diyerek kendisine ve milletine olan güvenini dile getirdi. Mustafa Kemal, İstanbul'da bulunduğu süre içinde, ulusun ve vatanın kurtuluşu için gazete çıkararak düşüncelerini yaymak dâhil bazı girişimlerde bulundu. Ona göre öncelikli iş, millî birliğin sağlanması idi. Ordu hiçbir şekilde terhis edilmemeliydi. Başarılı subay ve komutanların, ordularının başlarında bulunması gerekiyordu.

Mustafa Kemal'in Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması karşısındaki tutumuyla ilgili olarak;

- I. İşgallerin geçici olacağına karşı inanç oluşturmuştur.
- II. Türk milletinin bağımsızlığından ödün vermeyeceğini savunmaktadır.
- III. İşgaller karşısında ümitsizliğe düşmeyerek vatanın kurtarılacağına inanmıştır.

çıkartımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II. C) II ve III. D) I, II ve III.

Yukarıda verilen gelişmeler TBMM'nin;

- I. otoritesini güçlendirmeyi,
- II. isyanları bastırmayı,
- III. huzur ve güveni sağlamayı,
- IV. inkılapları gerçekleştirmeyi

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız IV. B) I ve II. C) III ve IV. D) I, II ve III.

7. Mustafa Kemal Fransız düşünürleri dışında Amerika Birleşik Devletlerinin ilk başkanlarından George Washington (Corç Vaşington) ve Abraham Lincoln'den (Linkoln) de esinlenmiştir. Onların hayat ve eserlerinden ilham aldığını 1923'te gördüğü bir Amerikalı gazeteciye belirtmiştir. Türk Kurtuluş Savaşı ile ABD Bağımsızlık Savaşı arasında paralellik kurmuş, Washington ve Lincoln'un Birleşik Devletlerin şerefi ve kurtuluşu için yaptıkları çalışmalardan etkilendiğini vurgulamıştır. Mustafa Kemal'in düşüncelerinin ve yaptıklarının temelinde akılcılık vardır. Akli ve bilimi yol gösterici olarak kabul etmekteydi.

Parçadaki bilgilere bakılarak Mustafa Kemal'in fikir hayatıyla ilgili,

- I. Yaptıklarında ve uygulamalarında yabancı yazarların ve devlet adamların etkisi bulunmaktadır.
- II. Yaptığı davranışların tamamında yabancıların etkisi altında kalarak bir hayat sürmüştür.
- III. ABD'nin bağımsızlık mücadelesi Türk Kurtuluş Savaşı'nı dolaylı da olsa etkilemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

8. Mustafa Kemal Selânik Askerî Rüştiyesini bitirdikten sonra 1896 yılında Manastır Askerî İdadisinin sınavlarına girerek başarılı oldu. Bu başarının ardından Mustafa Kemal doğduğu şehir Selânik'ten ilk kez ayrılarak yeni okulu ve Manastır şehriyle tanıştı. 1896-1899 yılları arasında Manastır'da lise eğitimi alan Mustafa Kemal Manastır Askerî İdadisini başarıyla tamamladıktan sonra eğitimine İstanbul Harp Okulunda devam etti.

Verilen bilgilere bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Eğitim hayatında farklı şehirlerde farklı kültürleri tanıma fırsatı bulmuştur.
- II. Okuduğu kitaplar onda özgürlük ve hürriyet duyguları oluşturmuştur.
- III. Başarılı bir eğitim hayatı geçirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız II.
- B) Yalnız III.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

9. Atatürk, 1924 yılında Samsun'da öğretmenlere yönelik yaptığı bir konuşma esnasında Selânik Askerî Rüştiyesinden Fransızca öğretmeni Yüzbaşı Nakiyüddin Yücekök'ü görünce, "Şimdi burada bir kişiye rastladım. O, benim ortaokul birinci sınıfta öğretmenimdi. Bana ilk şeyleri öğretirken gelecek için ilk düşünceleri de vermişti. Efendiler! Açıklamak istiyorum ki ilk eğitim, ana-baba kucağından sonra okuldaki eğitimcinin dilinden, vicdanından, terbiyesinden alınır." şeklinde konuşmasına devam etmiştir.

Verilen bilgilere bakılarak Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Fikir hayatının oluşmasında öğretmenlerinden etkilendi.
- B) Yaşantısında yabancılara yer vermemiştir.
- C) Okul yıllarında yabancı dil öğrenmekten uzak durmuştur.
- D) Askerî rüştiyede öğretmenleri yanlış yönlendirmelerde bulunmuştur.

10. Osmanlı Devleti, Balkan Savaşlarının başlaması üzerine iki ayrı bölgede savaşmanın zorluğu karşısında İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalamış ve böylece Trablusgarp Savaşı'na son vermiştir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Trablusgarp'ta mücadele eden gönüllü subayların geri çağırılması
- B) Balkan Savaşlarında İtalyanların askerî desteğine ihtiyaç duyulması
- C) Osmanlı Devleti'nin askerî ve siyasi alanlarında zayıflamış olması
- D) I. Dünya Savaşı'nın fiilen başlaması

11. İzmir'in işgali başta olmak üzere mitingler düzenlenerek işgallerin protesto edilmeli,

Gösteriler sırasında Hristiyan halka karşı herhangi bir saldırı ve düşmanlık yapılmamalı,

İstanbul Hükûmeti vebüyük devletlerin temsilcilerine protesto telgrafları çekilmelidir emri yayımlanmıştır.

Bu emirler aşağıda verilen genelge ve kongrelerden hangisinde yayımlanmıştır?

- A) Amasya Genelgesi
B) Erzurum Kongresi
C) Havza Genelgesi
D) Sivas Kongresi

12. Anadolu'nun işgal edilmesine tepki olarak ortaya çıkan Milli Cemiyetler genel olarak bulundukları bölgeleri savunmaktaydı. Azınlıklarla ve işgalci güçlerle mücadele eden bu cemiyetlerin ayrı bir devlet kurma düşünceleri de yoktur. İlk olarak propaganda ve protesto yoluyla işgallere karşı çıkmalarına rağmen bu durum bir süre sonra silahlı savunmaya dönüşmüştür. Birbirleriyle bağlantıları oldukça az olan Milli Cemiyetler Mustafa Kemal'in girişimiyle Sivas Kongresi'nde birleştirilerek Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adını almıştır.

Buna göre Milli Cemiyetler ile ilgili;

- I. Birleştirilmelerinde Mustafa Kemal'in etkisi olmuştur.
II. Mücadele anlayışında değişikliğe gitmişlerdir.
III. Ulusal bağımsızlığı sağlamışlardır.

Yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
B) I ve II
C) I ve III
D) I, II ve III

13. Başkomutanlık Meydan Savaşı sonunda Yunan birlikleri geri püskürtülmüş, Türk birliklerinin bir bölümü de Çanakkale ve İzmit'e yönelmiş, buradaki İngiliz kuvvetleri ile karşı karşıya gelince de iki ordu arasında çatışma noktasına gelinmiştir. İşgal altındaki Trakya bölgesine ulaşmak için İngiliz birliklerini geçmek gerekiyordu. Ancak iki tarafta savaş yanlısı olmadığı için çatışma yaşanmadan ateşkes antlaşması imzalanarak Trakya Bölgesi alınmıştır.

Buna göre;

- I. Bazı Türk bölgeleri hala düşman işgali altındadır.
II. BMM, İngilizlerle ittifak kurmaya çalışmaktadır.
III. Bazı bölgelerin savaş yapılmadan alınmasına çalışılmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II.
B) I ve II.
C) I ve III.
D) II ve III.

14. I. Dünya Savaşı'nın sebeplerinden bazıları şunlardır:

- Ham madde ve sömürge arayışı,
- Silahlanma yarışının hızlanması,
- Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı,
- Devletler arasındaki bloklaşmalar.

Buna göre I. Dünya Savaşı'nın verilen sebeplerine bakılarak;

- I. ekonomik,
II. siyasi,
III. toplumsal

alanlardan hangilerinin savaşın çıkmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) II ve III.
D) I, II ve III.

15. TBMM, I. İnönü Savaşı'ndan sonra Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nu kabul etmiştir. Bu anayasa, savaş döneminin olağanüstü şartları içinde hazırlandığı için Cumhuriyet'in ilanından sonra ülkenin yeni şartlarına uygun olarak 1924 yılında yeniden düzenlendi. Bu yeni anayasa millî egemenlik ilkesinin gelişmesinde önemli bir adımdır.

Parçadaki bilgilere bakılarak,

- I. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, Millî Mücadele yıllarında hazırlanmıştır.
- II. 1924 Anayasası'nın 1921 Anayasası'na göre millî egemenliği daha fazla benimsediği görülmüştür.
- III. Cumhuriyet'in ilanından sonra yeni düzenlemelere gidilmiş ülkenin yeni şartları dikkate alınarak yeni bir anayasa yapılmıştır.
- IV. I. İnönü Savaşı'ndan sonra yapılan siyasi ve ekonomik çalışmalar Türk milleti için bir dönüm noktası olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I. B) Yalnız IV.
C) I ve III. D) II ve III.

16. – Halkın elindeki taşıt araçlarıyla, yüz kilometrelik bir uzaklığa kadar, ayda bir defa olmak üzere parasız askerî ulaşım yapılacaktır,
– Ordunun giyimine ve beslenmesine yarayan bütün sahipsiz mallara el konulacaktır,
– Halkın elinde bulunan bütün cephane ve silahın üç gün içinde teslimi alınacaktır.

Yukarıda verilen Tekalifimillîye Emirlerine bakıldığında hangi alandaki ihtiyaç karşılanmak istenmiştir?

- A) Eğitim B) Sağlık
C) Askerî D) Ulaşım

17. I. Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir.
II. İstanbul Hükûmeti, üzerine düşen görevi yerine getirememektedir.
III. Milletin geleceğini, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

Amasya Genelgesi'nde Kurtuluş Savaşı'nın gerekçesi, yöntemi ve amacı belirlenmiştir.

Verilen maddelerin eşleştirmeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Gerekçe	Yöntem	Amaç
B)	Gerekçe	Gerekçe	Yöntem
C)	Yöntem	Amaç	Gerekçe
D)	Amaç	Amaç	Gerekçe

18. Güney Cephesi kapandıktan sonra TBMM aldığı kararla 1921'de Antep'e "Gazi", 1973'de Maraş'a "Kahraman", 1984'de Urfa'ya "Şanlı" unvanını vermiştir.

TBMM'nin bu kararı almasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) İşgaller sırasında üstün mücadele göstermeleri
B) TBMM'nin kurulmasında öncülük etmeleri
C) Düzenli ordu için daha fazla asker göndermeleri
D) Tekalif-i Millîye Emirleri'ne en çok uyan şehir olmaları

19. Mondros Ateşkes Anlaşması'ndan sonra, Samsun'dan Artvin'e kadar Karadeniz kıyılarında faaliyet gösteren Pontus Rum Cemiyeti kurulmuştur. Bağımsız bir Pontus Devleti kumayı hedefleyen cemiyet, bölgeye Rusya ve Yunanistan'dan 250 bin kadar göçmen getirmiştir.

Cemiyetin bu tutumuna göre,

- I. Yunanistan ve Rusya'dan ayrı hareket etmiştir.
- II. Bölgede nüfus çoğunluğunu sağlamaya çalışmıştır.
- III. Bölgenin ekonomik açıdan kalkınmasını sağlamak istemiştir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

20. Misakımillî'de "Azınlıkların hakları komşu memleketlerdeki Müslüman halkların hakları kadar olacaktır." kararı alınmıştır.

Misakımillî'nin bu kararına bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Milletlerin eşitliği ilkesi ortaya konulmuştur.
B) Azınlıklara tanınan hakların sınırı belirlenmiştir.
C) Ülke içinde bulunan etnik unsurlara garanti verilmiştir.
D) Batılı ülkelere azınlıklar konusunda taviz verilmiştir.